Cuntas Leithreasa 2013

Vóta 33

Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 33, tá ceanglas orm gach bliain cuntas leithreasa a ullmhú don Vóta, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste i gcomhair a iniúchta.

Faoir réir an cheanglais sin, tá an cuntas faoi iamh ullmhaithe agam den mhéid a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2013 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, agus chun fóirdheontais, deontais agus deontais i gcabhair áirithe a íoc.

Tá an táirgeacht chaiteachais curtha i gcomparáid leis na suimeanna

a) a cheadaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2013, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar chaiteachas don bhliain, agus
b) curtha ar fáil do sheirbhísí soláthair caipitil in 2013 as leithreasaí gan chaitheamh 2012 faoin socrú do ghéilleadh iarchurtha a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004.

Tá barrachas €1.6 milliún dlite i gcomhair géillte don Státchiste.

Tá an Ráiteas faoi na Polasaithe Cuntasaíochta agus na Prionsabail Chuntasaíochta agus Nótaí 1 go 7 ina bpáirt den chuntas seo.

Ráiteas faoi Pholasaithe Cuntasaíochta agus Phrionsabail Chuntasaíochta

Tá na polasaithe agus na prionsbabail chaighdeánacha chuntasaíochta do tháirgeadh cuntais leithreasa curtha i bhfeidhm in ullmhú an chuntais, cé is móite den méid seo a leanas:

Dímheas

Dímheastar sócmhainní caipitil ar bhonn líne dírí thar thréimhse mheasta a saolré ionchais, ag tosú sa mhí a gcuirtear an tsócmhainn i seirbhís.

Níl maoine stairiúla ar leith cosúil le páirceanna náisiúnta, agus sócmhainní oidhreachta cosúil le déantáin agus lámhscríbhinní, luacháilte.

Ráiteas ar Rialú Airgeadais Inmheánach

Freagracht as an gCóras Rialaithe Airgeadais Inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím mo fhreagracht as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach de rialú airgeadais inmheánach á chothabháil agus á oibriú ag an Roinn.

Feidhmítear an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá at fáil dom agus na ndualgas eile atá orm mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní féidir le córas ar bith de rialú airgeadais inmheánach ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go seachnaítear earráidí agus mírialtachtaí ábhartha nó go n-aimseofaí iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é cothabháil chóras na rialuithe airgeadais inmheánacha agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras féin agus ar a éifeachtaí is atá sé.

An Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht um rialú, a chuimsíonn na gnéithe seo a leanas, in áit:

- tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal na bainistíochta agus cuntasacht chomhfhreagrach ag dul leis sin,
- tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ag a bhfuil freagracht as bainistiú airgeadais sannta,
- tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe i dtaca le teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú, agus
- tá Coiste Iniúchóireachta in áit chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistíochta

Dearbhaím go bhfuil creat de nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta in áit, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas de tharmligean agus de chuntasacht agus, go háirithe, go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh

- tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a gcoinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú,
- déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar na tuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcoinne na réamhaisnéisí,
- tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn,
- tá córais ann a bhfuil sé mar aidhm acu slándáil na gcóras TFC a chinntiú,
- tá treoirlínte cuí ann do rialú infheistíocht chaipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal, agus
- cinntíonn an Roinn go bhfuil fócas cuí ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta in áit chun a chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha uile.

Iniúchóireacht Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Dearbhaím go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánach ag an Roinn ina bhfuil foireann atá oilte go cuí agus a oibríonn de réir cairte scríofa atá ceadaithe agamsa. Tá obair na feidhme sin bunaithe ar anailís ar rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu agus tá na pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánacha, a cheadaíonn mise, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chumhdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanann mise agus an Coiste Iniúchóireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánach. Tá nósanna imeachta curtha in áit agam chun a chinntiú go dtarlaíonn gníomh leantach mar thoradh ar thuarascálacha na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Seosamh Ó hÁghmaill
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta

31 Márta 2014

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2013 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar:

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Cuimsíonn iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais sin atá san áireamh sa chuntas agus measúnú maidir le ar comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na nGnáthamh Airgeadais Phoiblí.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2013.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an An Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na leabhair chuntais.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

13 Lúnasa 2014

Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht

Cuntas Leithreasa 2013

			2013		2012
			Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
Caiteachas cláir					
A	Na hEalaíona, Cultúr agus Scannán		125,479	125,445	133,073
B	Oidhreacht				
	Soláthar na bliana reatha	47,031			
	Géilleadh iarchurtha	1,200	48,231	48,146	46,002
C	An Ghaeilge, an Ghaeltacht agus na hOileáin		41,960	41,849	44,012
D	Comhoibriú Thuaidh-Theas		40,290	40,172	42,696
	Ollchaiteachas				
	Soláthar na bliana reatha	254,760			
	Géilleadh iarchurtha	1,200	**255,960**	**255,612**	**265,783**
	Lúide				
E	**Leithreasaí-i-gcabhair**		**4,525**	**5,778**	**5,938**
	Glanchaiteachas				
	Soláthar na bliana reatha	250,235			
	Géilleadh iarchurtha	1,200			
			251,435	**249,834**	**259,845**

Barrachas i gcomhair géillte

Tá an barrachas ar an méid atá curtha ar fáil os cionn an mhéid ghlain fheidhmithe dlite i gcomhair géillte don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir gach cuid nó cuid de na leithreasaí do sheirbhísí soláthair caipitil gan chaitheamh a thabhairt ar aghaidh i gcomhair a gcaithimh an bhliain dar gcionn.

	2013	2012
	€	€
Barrachas	1,601,228	3,927,344
Géilleadh iarchurtha	—	(1,200,000)
Barrachas le géilleadh	1,601,228	2,727,344

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2013	2013	2012
		Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pánna agus liúntais	29,599	30,183	30,513
ii	Taisteal agus cothú	1,414	1,104	1,238
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	955	462	493
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	639	535	552
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	2,255	2,020	973
vi	Costais áitreabh oifige	693	809	726
vii	Seirbhísí comhairliúcháin agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaí	124	61	45
viii	Uachtaránacht an AE	510	387	270
		36,189	35,561	34,810

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas Costais Oibriúcháin 2013

		2013	2012
	€000	**€000**	**€000**
Costas an chláir		220,050	230,974
Pá[1]		30,486	30,783
Neamhphá		5,076	4,026
Ollchaiteachas		**255,612**	**265,783**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**5,778**	**5,938**
Glanchaiteachas		**249,834**	**259,845**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Airgead Ceannachán	(2,770)		
Dímheas	1,119		
Caillteanas ar dhiúscairtí	198		
		(1,453)	26
Athruithe ar shócmhainní caipitil atá á bhforbairt			
Íocaíochtaí airgid		(19)	(9)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(426)		
Méadú ar stoc	(113)		
		(539)	(266)
Caiteachas díreach		**247,823**	**259,596**
Caiteachas a íocadh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (Nóta 1.1)		9,862	9,706
Measchíosanna		4,179	4,206
Glanchostas an chláir		**261,864**	**273,508**

[1] Áiríonn an figiúr pá do 2013 tuarastail d'Uachtaránacht an AE arb ionann é agus €303,000 (2012:€270,000).

1.1 Glanchaiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Cuimsíonn an tsuim i ndáil le glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna measta seo a leanas a bhaineann le Vóta 33 agus a íocadh in áit eile.

		2013	2012
		€000	**€000**
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	m	30	—
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	m	3,602	3,646
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	m	5,438	5,285
Vóta 24 Dlí agus Ceart agus Comhionannas - Ionad na Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais	m	605	620
Ciste Lárnach - pinsin Aireachta	m	187	155
		9,862	9,706

Léiríonn "m" gur luach measta nó costas cionroinnte atá san uimhir.

2 Clár Comhordaithe mar a bhí ar an 31 Nollaig 2013

	Nóta	2013 €000	2012 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	50,077	40,172
Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	2.3	—	8,607
		50,077	**48,779**
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.4	832	1,096
Stoic	2.5	338	225
Réamhíocaíochtaí		2,417	2,167
Ioncam fabhraithe		242	181
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	1,895	2,039
Iomlán na sócmhainní reatha		**5,724**	**5,708**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fabhraithe		1,426	1,541
Iarmhéideanna sochair eile	2.7	2,543	1,603
Glandliteanas don Státchiste	2.8	184	1,532
Iomlán na ndliteanas reatha		**4,153**	**4,676**
Glansócmhainní reatha		1,571	1,032
Glansócmhainní		**51,648**	**49,811**
Ionannaithe ag:			
Cuntas chiste an Stáit	2.1	**51,648**	**49,811**

2.1 Cuntas Chiste an Stáit	**Nóta**		**2013**	**2012**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ar an 1 Eanáir			49,811	49,688
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar an Mheastacháin	Cuntas	251,435		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(1,601)		
Vóta glan			249,834	259,845
Earraí eile neamhairgid				
Aistriú chuig ranna eile			—	(5)
Coigeartú i gcás sócmhainní níos lú ná €1,000		(397)		(121)
Glan-choigeartú i gcás sócmhainní nár taifeadadh roimhe seo		223	(174)	—
Caiteachas (airgead tirim) a íocadh in áit eile	1		9,862	9,706
Caiteachas neamhairgid - measchíos	1		4,179	4,206
Glanchostas an chláir	1		(261,864)	(273,508)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig			**51,648**	**49,811**

2.2 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Fearais agus innealra	Trealamh Oifige agus TF[1]	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil ar an 1 Eanáir 2013	36,241	8,771	6,423	4,445	55,880
Breiseanna	9,485	32	1,813	66	11,396
Coigeartú sócmhainne[2]	—	502	137	269	908
Coigeartú sócmhainne[3]	—	—	—	(397)	(397)
Athrangú sócmhainní	—	(2)	2	—	—
Diúscairtí	(9)	(1,691)	(255)	(326)	(2,281)
Costas nó luacháil ar an 31 Nollaig 2013	45,717	7,612	8,120	4,057	65,506
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh ar an 1 Eanáir 2013	191	7,660	5,598	2,259	15,708
Dímheas don bhliain	83	252	628	156	1,119
Coigeartú sócmhainne[2]	—	496	124	65	685
Coigeartuithe as Athaicmiú	—	(1)	1	—	—
Dímheas ar dhiúscairtí	(1)	(1,635)	(243)	(204)	(2,083)
Dímheas carnach ar an 31 Nollaig 2013	273	6,772	6,108	2,276	15,429
Glansócmhainní ar an 31 Nollaig 2013	**45,444**	**840**	**2,012**	**1,781**	**50,077**
Glansócmhainní ar an 31 Nollaig 2012	**36,050**	**1,111**	**825**	**2,186**	**40,172**

[1] Soláthraíonn an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil seirbhís bainistithe IT le haghaidh shócmhainní TF na Rannóige Oidhreachta thar ceann na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta agus déantar iad a thaifeadadh ar a chlár sócmhainní. Cuirfidh an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil tús le próiseas in 2014 chun sceideal aontaithe na sócmhainní oidhreachta TFC go léir arna mbainistiú thar ceann na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta a thiomsú i gcás ina ndéantar téarmaí na seirbhíse bainistithe TFC reatha a athrú nó i gcás go scoirtear de sa todhchaí agus go mbíonn gá sócmhainní a aistriú.

[2] Rinneadh an coigeartú seo i ndiaidh fardail de na sócmhainní go léir atá faoi smacht na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra a d'aithin sócmhainní áirithe nár taifeadadh ar an gclár sócmhainní roimhe sin.

[3] Tharla an coigeartú mar thoradh ar athbhreithniú a rinneadh ar shócmhainní oidhreachta a bhí luacháilte roimhe sin i dTeach Chill Airne agus a raibh luach costais níos lú ná €1,000 ag baint leo. Ní raibh aon dímheas le déanamh ar na sócmhainní sin agus baineadh iad den chlár sócmhainní ag teacht le Ciorclán na Roinne Airgeadais 02/04 ina n-éilítear caipitliú ar shócmhainní ar fiú €1,000 nó níos mó iad.

2.3 Sócmhainní Caipitil atá á bhForbairt

ar an 31 Nollaig	Aerstráicí á bhForbairt
	€000
Méideanna a tugadh ar aghaidh ar an 1 Eanáir 2013	8,607
Íocaíochtaí airgid sa bhliain	19
Aistrithe chuig an gclár sócmhainní	(8,626)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig 2013	—

2.4 Banc agus Airgead Tirim

ar an 31 Nollaig	2013 €000	2012 €000
Airgead agus iarmhéideanna an Phámháistir Ghinearálta	835	1,110
Orduithe gan réiteach	(3)	(14)
	832	1,096

2.5 Stoic

ar an 31 Nollaig	2013 €000	2012 €000
Bunábhar tógála agus fearais bheaga	64	59
Breoslaí agus leasacháin	33	34
Stáiseanóireacht	25	33
Tomhaltáin trealaimh	10	11
Soláthairtí feighlithe agus garchabhair	11	10
Tomhaltáin TF	35	20
Earraí Ilghnéitheacha	113	58
Beostoc	47	—
	338	225

2.6 Iarmhéideanna Dochair Eile

ar an 31 Nollaig	2013 €000	2012 €000
Ciste Comhshaoil	1,059	1,203
Oifig na nOibreacha Poiblí	19	270
Scéim na gCoillte Dúchasacha	42	256
Míreanna eile dochair atá ar fionraí	775	310
	1,895	2,039

2.7 Iarmhéideanna Sochair Eile

ar an 31 Nollaig	2013 €000	2012 €000
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	430	445
Árachas Sóisialta Pá-Choibhneasta	208	206
Cáin Iarchoimeádta Seirbhísí Gairmiúla	156	153
Cáin Bhreisluacha	130	87
Asbhaintí pinsin	10	12
	934	903
Ciste Tiomnachta Crowley (Nóta 7.2)	411	411
Aran LIFE	865	—
Eile	333	289
	2,543	1,603

2.8 Glandliteanas don Státchiste

ar an 31 Nollaig	2013 €000	2012 €000
Barrachas le géilleadh	1,601	2,727
Géilleadh iarchurtha	—	1,200
Deontas neamhtharraingte an Státchiste	(1,417)	(2,395)
Glandliteanas don Státchiste	184	1,532

Ionannaithe ag:

	2013 €000	2012 €000
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	832	1,096
Iarmhéideanna dochair: fionraí	1,895	2,039
	2,727	3,135
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(934)	(903)
Iarmhéideanna sochair: fionraí	(1,609)	(700)
	(2,543)	(1,603)
	184	1,532

2.9 Ceangaltais	**2013**	**2012**
ar an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
(a) Ceangaltais ilréimseacha		
Iomlán na gceangaltas atá in-fhorghníomhaithe le dlí	30,908	29,422

(b) Ceangaltais chaipitil ilbhliantúla

	Caiteachas 2003-2012	**Caiteachas 2013**	**Na blianta ina dhiaidh sin**	**Iomlán 2013**	**Iomlán 2012**
Tionscadal	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
ACCESS (deontais forbartha cultúir)[1]	13,105	2,110	5,665	20,880	18,973
Tionscadail chaipitil ealaíon eile	51,710	1,249	2,358	55,317	53,638
Cé Chill Rónáin	43,578	—	256	43,834	43,833
An Scéim Chúitimh um Scor de Bhaint Móna[2]	1,269	2,042	17,661	20,972	—
	109,662	5,401	25,940	141,003	116,444

1 Tá ACCESS (Scéim Tacaíochta um Fheabhas ar na hEalaíona agus Caipiteal Cultúrtha) i bhfeidhm ó 2001. Tá sé leagtha amach chun cabhrú le soláthar bonneagar ealaíon agus cultúir ar ardchaighdeán agus chun tús áite a thabhairt d'fheabhas agus do chothabháil saoráidí reatha, agus tacaíocht a thabhairt ag an am céanna do thógálacha nua. Fuair aon thionscadal déag ar an iomlán maoiniú caipitil de €2 mhilliún faoin scéim in 2013. Níor tháinig méadú de bhreis is €500,000 ar aon cheangaltas ó 2012 go dtí 2013.

2 In Aibreán 2011, d'fhógair an Rialtais pacáiste cúitimh do lucht bainte móna ar chuir an cosc ar bhaint móna i bportaigh ardaithe i limistéir faoi chaomhnú speisialta isteach orthu. Ó bunaíodh scéim cúitimh cheadaithe an Rialtais, tá 5,199 íocaíocht chúitimh agus 503 leoraí móna seachadta go dtí seo. Rinneadh 2,028 de na híocaíochtaí sin agus 247 leoraí móna a sheachadadh in 2013. Níor tháinig aon cheangaltas chun cinn ar an scéim seo ag deireadh 2012, ag feitheamh ar shíniú comhaontuithe dlíthiúla arna ndéanamh ag gach iarratasóir leis an Aire ina slánaítear i gcoinne aon éilimh a dhéanfaidh tríú páirtithe ar chúiteamh sa todhchaí.

2.10 Dliteanais Aibithe

Ba €98,546 (2012 – €8,031) an meastachán de dhliteanais aibithe nach raibh scaoilte ag deireadh na bliana.

3 Caiteachas Cláir de réir Fho-mhírcheann

		2013		2012
		Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**
A	**Na hEalaíona, Cultúr agus Scannán**			
A.1	Riarachán - pá	4,639	4,967	4,985
A.2	Riarachán - neamhphá	1,337	1,017	905
A.3	Íocaíochtaí chun acmhainní arna nginiúint ag an gCartlann Náisiúnta a mheaitseáil	53	48	40
A.4	Costais ghinearálta na Cartlainne Náisiúnta agus na Comhairle um an gCartlann Náisiúnta	1,280	1,195	1,547
A.5.	Costais Ghinearálta Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, Leabharlann Chester Beatty, an Cheolárais Náisiúnta agus Áiléar Crawford (deontas i gcabhair)	11,070	11,070	11,870
A.6	Iarsmalanna, gailearaithe, ionaid chultúrtha agus tionscadail réigiúnacha	3,942	3,894	4,164
A.7	Infreastruchtúr agus forbairt chultúrtha	5,290	5,362	6,367
A.8	Cultúr Éireann	3,166	3,207	3,560
A.9	An Chomhairle Ealaíon (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta) (deontas i gcabhair)	60,602	60,602	63,241
A.10	Costais ghinearálta Ard-Mhúsaem na hÉireann (deontas i gcabhair)	11,674	11,674	12,585
A.11	Costais ghinearálta Leabharlann Náisiúnta na hÉireann (deontas i gcabhair)	6,605	6,605	7,120
A.12	Bord Scannán na hÉireann (deontas i gcabhair)	14,858	14,858	15,690
A.13	Uachtaránacht an AE - An clár cultúir	963	946	999
		125,479	**125,445**	**133,073**

			2013		2012
			Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
B	**Oidhreacht**				
B.1	Riarachán - pá		22,117	22,355	22,376
B.2	Riarachán - neamhphá		3,932	3,284	2,301
B.3	Deontas don Chomhairle Oidhreachta (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		4,446	4,446	4,811
B.4	Oidhreacht thógtha		2,539	2,535	2,828
B.5	Oidhreacht nádúrtha (an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra)				
	Soláthar na bliana reatha	13,644			
	Géilleadh iarchurtha	1,200	14,844	15,173	13,313
B.6	Iontaobhas Oidhreachta na hÉireann		353	353	373
			48,231	**48,146**	**46,002**

		2013		2012
		Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**
C	**An Ghaeilge, an Ghaeltacht agus na hOileáin**			
C.1	Riarachán - pá	2,981	2,938	3,256
C.2	Riarachán - neamhphá	969	734	786
C.3	Scéimeanna Tacaíochta Gaeltachta	8,223	8,266	8,789
C.4	Scéimeanna Tacaíochta Gaeilge (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,200	4,327	4,612
C.5	An Coimisinéir Teanga	599	596	607
C.6	Údarás na Gaeltachta - riarachán	9,009	9,009	9,871
C.7	Údarás na Gaeltachta - caiteachas an chláir reatha	3,400	3,400	3,273
C.8	Údarás na Gaeltachta – deontais do thionscadail agus do chaiteachas caipitil ar áitribh	6,000	6,000	5,938
C.9	Na hOileáin	6,579	6,579	6,880
		41,960	**41,849**	**44,012**

		2013		2012
		Soláthar an Mheastacháin	**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**
D	**Comhoibriú Thuaidh-Theas**			
D.1	Riarachán - pá	162	226	166
D.2	Riarachán - neamhphá	52	40	34
D.3	An Foras Teanga	14,613	14,443	15,397
D.4	Uiscebhealaí Éireann	25,463	25,463	27,099
		40,290	**40,172**	**42,696**

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2013		2012
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1.	An Chartlann Náisiúnta	53	48	40
2.	Fáltais ilghnéitheacha	350	742	956
3.	Cíosanna (lena n-áirítear fáltais ó chearta iascaigh a ligean etc.)	130	191	92
4.	Díol maoine	—	4	8
5.	Seirbhísí agus muirir ag suíomhanna páirceanna náisiúnta agus fiadhúlra	365	971	684
6.	Táillí/muirir a bhaineann le haerstráicí	—	—	4
7.	Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsin ar luach saothair sa tseirbhís phoiblí	3,627	3,822	4,154
	Iomlán	**4,525**	**5,778**	**5,938**

Míniú ar athrúcháin shuntasacha

Cuirtear míniú ar fáil thíos i gcás gach ceannteideal sa chás go raibh éagsúlacht de níos mó ná €100,000, agus de níos mó ná 5%, idir an táirgeacht agus an méid a measadh.

Cur Síos	**Níos (lú)/mó ná mar a bhí measta €000**	**Míniú**
Fáltais ilghnéitheacha	392	Bhí leibhéal na bhfáltas pinsin le haghaidh asbhaintí aoisliúntais ó ghníomhaireachtaí de €664,000 níos mó ná an tsuim €275,000 a bhí measta ag an Roinn.
Seirbhísí agus muirir ag suíomhanna páirceanna náisiúnta agus fiadhúlra	606	Is figiúr stairiúil é an meastachán agus léirítear é sin sna fáltais barrachais réadaithe. Tá gealltanas tugtha ag an Rialtais go ndéanfar athbhreithniú ar an meastachán.
Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsin ar luach saothair sa tseirbhís phoiblí	195	Tharla an barrachas mar gheall ar níos mó asbhaintí a bhain le pinsean a ghlacadh ná mar a bhí measta.

4.2 Fáltais Bhreise Státchiste

D'íoc an Roinn €13,138 leis an Státchiste (2012: €21,010). Cuimsíonn sé seo go príomha aisíocaíochtaí príomhshuime agus úis i ndáil le hiasachtaí do thithíocht Ghaeltachta.

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

	2013	2012
Líon foirne na Roinne ag deireadh na bliana (cóibhéis lánaimseartha)		
Roinne	566	576
Gníomhaireachtaí	928	981
	1,494	1,557

	2013	2012
	€000	€000
Pá	64,021	65,289
Liúntais d'ard-dualgais, do dhualgais speisialta nó do dhualgais bhreise	158	129
Liúntais eile	939	1,021
Ragobair	1,842	2,263
ÁSPC an fhostóra	5,407	5,412
Pá Iomlán	**72,367**	**74,114**

Cuimsíonn an figiúr iomlán pá gnéithe pá ó na fo-mhírchínn seo a leanas: A1, A5, A9, A10, A11, A12, B1, B3, C1, C5, C6, D1, D3, D4.

Ní hionann figiúr pá an Státchiste mar atá nochta sna Meastacháin Athbhreithnithe agus iomláine an phá don líon foirne a nochtadh faoi Nóta 5. I gcás na gcomhlachtaí forfheidhmithe Thuaidh / Theas, maoiníonn na Ranna coimirce sa dá dhlínse an caiteachas ar phá ar bhonn pro-rata comhaontaithe.

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair	Uasíocaíocht aonair
			2013	2012
			€	€
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	62	3	12,090	12,565
Liúntais eile	698	5	24,803	35,952
Ragobair	609	47	20,110	21,422

Tá na sonraí i ndáil le liúntais agus íocaíochtaí ragoibre a bhaineann le foireann comhlachtaí/gníomhaireachtaí bunaithe ar thuairisceáin a chuireann na comhlachtaí/gníomhaireachtaí sin isteach amháin.

Fuair daoine áirithe luach saothair breise in níos mó ná catagóir amháin.

5.2 Socruithe Eile Luach Saothair

Athfhostaíodh sé státseirbhíseach, a bhí ar scor ar phinsin státseirbhíse, ar chostas iomlán de €52,616.

6 Ilghnéithe

6.1 Cistiú an Chrannchuir Náisiúnta

		2013		2012
		Meastachán	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	
A.9	An Chomhairle Ealaíon (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta) (deontas i gcabhair)	60,602	60,602	63,241
B.3	Deontas don Chomhairle Oidhreachta (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,446	4,446	4,811
C.4	Scéimeanna Tacaíochta Gaeilge (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,200	4,327	4,612
		69,248	69,375	72,664

Tá liosta iomlán deontaithe faoi fo-cheannteideal C.4 ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta (www.ahg.gov.ie).

6.2 Costais Dlí

Tá an costais dlí a íocadh le linn na bliana rangaithe mar seo a leanas

	2013	2012
	€000	**€000**
Táillí dlí	23	109
Costais chúitimh	128	57
	151	166

6.3 Díscríofa

Fuarthas cead ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe díscríobh a dhéanamh ar iarmhéid fiachais leagáide €213,818 maidir le cuntas fionraí Scéim na gCoillte Dúchasach, a théann siar go dtí roimh-2002.

6.4 Socraíocht leis na Coimisinéirí Ioncaim

Tar éis athbhreithniú inmheánach a dhéanamh agus nochtadh deonach gan leid, rinneadh íocaíocht €102,179 leis na Coimisinéirí Ioncaim in 2014. Bhain sé sin le dliteanas sochair chomhchineáil maidir leis an tréimhse 2011-13 a bhain go príomha le daoine a bhí ina gcónaí i gcóiríocht chónaithe nó in aice le páirceanna náisiúnta.ving in residential accommodation in or adjacent to national parks.

6.5 Caillteanas Sócmhainní

Tá an t-imscrúdú a chuir an Garda Síochána ar bun in 2012 maidir le caillteanas roinnt rudaí a bhí á stóráil go príobháideach thar ceann na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta fós ag dul ar aghaidh. Ní dhearnadh aon choigeartú ar na figiúirí taifeadta i nóta 2.2 ag feitheamh ar chur i gcrích imscrúdú na nGardaí.

7 Cuntais Ilghnéitheacha

7.1 Íocaíochtai i leith chostais ghinearálta Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, Leabharlann Chester Beatty, an Cheoláraus Náisiúnta agus Áiléar Crawford (Fo-mhírcheann A.5).

	2013	2012
	€000	€000
Íocaíochtaí		
Áras Nua-Ealaíne na hÉireann	4,948	5,392
Leabharlann Chester Beatty	2,411	2,598
An Ceoláras Náisiúnta	2,514	2,627
Áiléar Crawford, Corcaigh	1,197	1,253
	11,070	11,870

7.2 Ciste Tiomnachta Crowley

Ghlac an Stát leis an tiomnacht i 1997, le húsáid chun tabhairt faoi thionscadal a bhain le liostú, micreascannánú agus foilsiú Oifig an Phríomh-Rúnaí don tréimhse 1815-1853. Baineann an táille ar an gciste le costais chaomhantais agus tuarastail a bhaineann leis an tionscadal.

Cuntais na bhfáltas agus na n-íocaíochtaí don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2013

	2013	2012
	€000	€000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir	411	459
Fáltais	67	—
Íocaíochtaí	(67)	(48)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig	411	411

7.3 Ráiteas Iasachtaí do Thithíocht Ghaeltachta

Iasachtaí a eisíodh ar mhaithe le tithíocht Ghaeltachta faoi Achtanna na dTithe (Gaeltacht) 1929 go 2001 agus aisíocaíochtaí ina leith:

		2013	2012
	€000	€000	€000
Iarmhéid tosaigh ar an 1 Eanáir		207	218
Ús pionósach bliantúil a fabhraíodh		5	4
Díscríobh iasachtaí		—	—
Díscríobh úis		(2)	(2)
Aisíocaíochtaí			
Príomhshuim	(5)		
Ús	(4)	(9)	(13)
Iarmhéid deiridh ar an 31 Nollaig		201	207

Aguisín

Tailte agus foirgnimh faoi úinéireacht an Stáit atá á rialú nó á mbainistiú ag an Roinn nach bhfuil luachálacha acu

Tá an Roinn ag bainistiú sé láthair Páirce Náisiúnta faoi láthair, eadhon

1 Páirc Náisiúnta Bhaile Chruaich
2 Páirc Náisiúnta Bhoirne
3 Páirc Náisiúnta Chonamara
4 Páirc Náisiúnta Ghleann Bheatha
5 Páirc Náisiúnta Chill Airne
6 Páirc Náisiúnta Shléibhte Chill Mhantáin

In 2013, chuir an Roinn tús le tionscadal fadtéarma atá dírithe ar an bunachar sonraí leictreonach d'fhaisnéis ar mhaoine a fhorbairt i dtaca leis an talamh agus na foirgnimh atá faighte ag an Roinn.